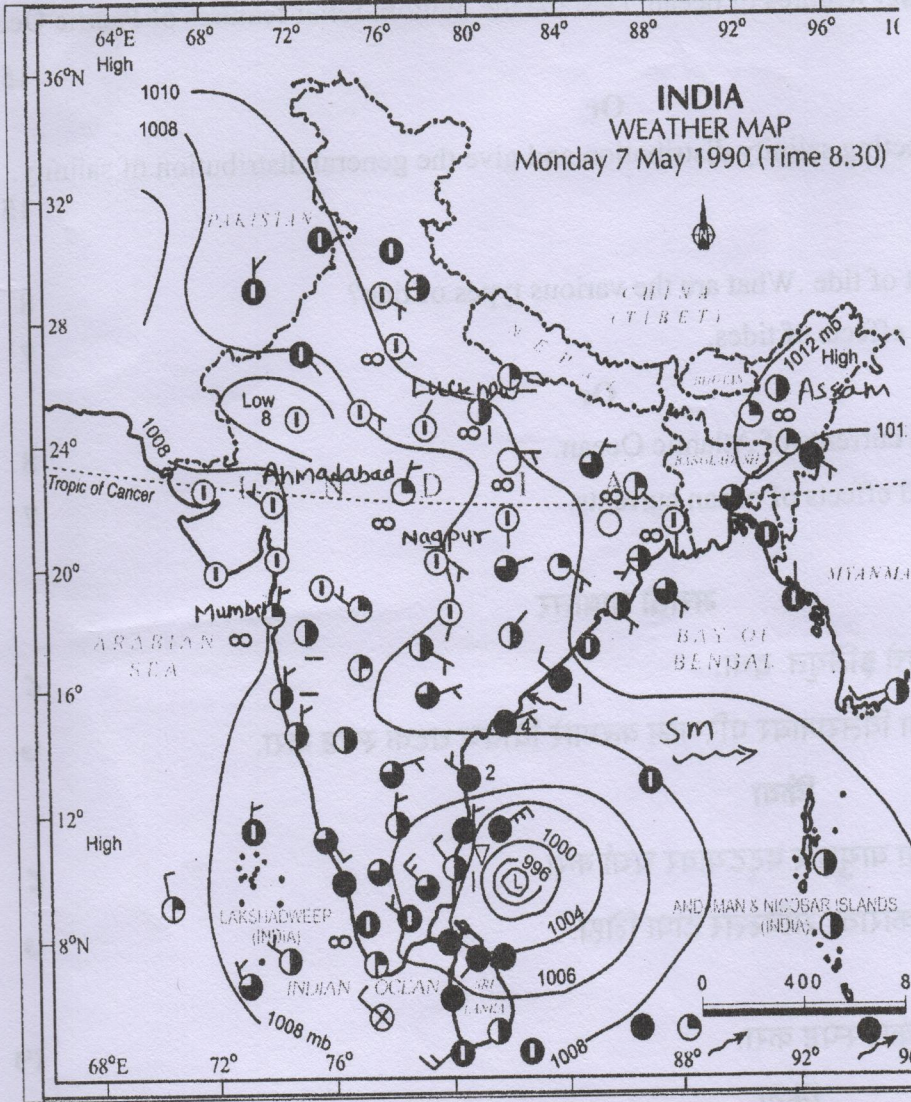

N.B.

1. All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. Figures to the right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 A) Study the given weather map and answer the following. दिलेला हवामान दर्शक नकाशा अभ्यासा आणि खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

7

- 1) Cloud cover at Nagpur. नागपुर येथील आकाश स्थिती.
- 2) Wind direction at Mumbai. मुंबई येथील वाऱ्याची दिशा.
- 3) Special weather condition at Lucknow. लखनऊ येथील हवेची विशेष स्थिती.
- 4) Atmospheric pressure at Assam. असाम येथील वायुभार.
- 5) Sea condition at Bay of Bengal. बंगालच्या उपसागरातील सागर स्थिती.
- 6) Wind velocity at Ahmedabad. अहमदाबाद येथील वा-याचा वेग.
- 7) Areas of low atmospheric pressure. कमी वायुभाराचे क्षेत्र.

B) Draw diagram of weather instrument given below. (Any one) खाली दिलेल्या हवामानदर्शक उपकरणाची आकृती काढा. (कोणतेही एक)

5

1. Minimum and Maximum Thermometer. कमाल व किमान तापमापक.
2. Rain gauge पर्जन्य मापक.

C) Mention the unit of measurement for following weather phenomena. खालील हवामान घटक मोजण्यासाठी वापरण्यात येणारे एकक नमूद करा.

3

- 1) Rainfall/पर्जन्य.
- 2) Humidity/आर्द्रता.

12

- Q.2 A) Give account of the structure of atmosphere. 8
 B) Explain the various factors affecting temperature distribution on earth's surface. 7
- Or**
- A) Discuss the major atmospheric pressure belts of the world. 8
 B) Write a detail note on types of local winds. 7
- Q.3 A) Explain the various types of precipitation. 15
 Or
 B) Bring out the various forms of condensation. 15
- Q.4 A) Explain Bottom relief features of ocean. Describe the bottom relief features of Pacific Ocean. 15
 Or
 B) Explain factors affecting salinity distribution and give the general distribution of salinity. 15
- Q.5 A) Explain the concept of tide. What are the various types of tide? 8
 B) Discuss the various effects of tides. 7
 Or
 A) Bring out the ocean currents of Atlantic Ocean. 8
 B) State the causes and effects of ocean currents. 7

मराठी भाषांतर

- प्र.२ अ) वातावरणाच्या रचनेचे इतिवृत्त द्या. ८
 ब) भूपृष्ठावर तापमानाच्या वितरणावर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा. ७
 किंवा
 अ) जगातील महत्वाच्या वायुभार पट्ट्यांवर चर्चा करा. ८
 ब) स्थानिक वा-यांच्या प्रकारावर सविस्तर टीपा लिहा. ७
- प्र.३ अ) पर्जन्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. १५
 किंवा
 ब) सांद्रिभवनाची विविध रूपे स्पष्ट करा. १५
- प्र.४ अ) सागर तळरचना स्पष्ट करा. प्रशांत महासागरातील सागरतळ रचनेची वैशिष्ट्ये वर्णन करा. १५
 किंवा
 ब) क्षारता वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा आणि क्षारतेचे सर्वसाधारण वितरण द्या. १५
- प्र.५ अ) भरतीची संकल्पना स्पष्ट करा. भरतीचे विविध प्रकार काय आहेत? ८
 ब) भरतीच्या विविध परिणामांवर चर्चा करा. ७
 किंवा